

**SİNEMA FİLMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE
SINIFLANDIRILMASI İLE DESTEKLENMESİ
HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 5224
Kabul Tarihi : 14/7/2004
Yayımlandığı R.Gazete : Tarih : 21/7/2004 Sayı :25529
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 43

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, bireyin ve toplumun sinema sanatı ürünlerinden verimli bir biçimde yararlanabilmesi ve sinema sanatının sunduğu olanaklardan yararlanarak çağdaş ve etkin bir kültürel iletişim ortamının yaratılması için sinema sektörünün eğitim, yatırım, girişim, yapım, dağıtım ve gösterim alanlarında geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ile kayıt ve tescile de esas olacak şekilde sinema filmlerinin değerlendirilmesi ve sınıflandırılmasını ve bu alanda yerli ve yabancı yatırım ve girişimlerin desteklenmesini sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun sinema sektörünün güçlendirilmesi, desteklenmesi, kayıt ve tescile de esas olacak şekilde sinema filmlerinin değerlendirilmesi ve sınıflandırılması ile Bakanlığın görev, yetki ve sorumluluğuna ilişkin hükümleri kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
- b) Sinema filmi: Sinema sanatına özgü dil ve yöntemler ile meydana getirilen belgesel, kurgu, animasyon ve benzeri türlerde; konulu veya konusuz, uzun veya kısa metrajlı, tespit edildiği materyale bakılmaksızın elektronik, mekanik veya benzeri araçlarla gösterilebilen, sesli veya sessiz, birbiriyle ilişkili hareketli görüntüler dizisinden ibaret filmleri,
- c) Kurgu film: Yaratıcı bir fikre dayalı olarak, sinema sanatına özgü dil ve yöntemler ile meydana getirilen konulu filmleri,
- d) Belgesel film: Bilimsel, güncel, tarihî, doğal ve benzeri olgu veya düşüncenin sinema sanatına özgü dil ve yöntemler ile araştırıldığı, anlatıldığı ve kurgulandığı filmleri,
- e) Animasyon film: Ağırlıklı olarak canlandırma tekniğinin kullanıldığı, sinema sanatına özgü dil ve diğer teknik ve yöntemlerle meydana getirilen filmleri,
- f) Değerlendirme ve sınıflandırma: Ülke içinde üretilen veya ithal edilen sinema filmlerinin ticarî dolaşıma ve gösterime sunulmadan önce, gösterim ve iletim biçimleri dikkate alınarak kayıt ve tescile de esas olacak şekilde kamu düzeni, genel ahlâk ile küçüklerin ve gençlerin ruh sağlığının korunması, insan onuruna uygunluk ve Anayasada öngörülen diğer ilkeler doğrultusunda denetlenmesi, değerlendirilmesi ve sınıflandırılmasını,

g) Destekleme: Sinema sektöründe yapım, senaryo yazımı, arşiv, belgeleme, teknik alt yapı, eğitim, araştırma, geliştirme, tanıtım, dağıtım, pazarlama, gösterim alanlarına ilişkin projelerin değerlendirilerek uygun görülenlerin desteklenmesini,

h) Meslek birlikleri: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında kurulan tüzel kişiliği haiz kuruluşları,

ı) Sektörel sivil toplum kuruluşları: Sinema sektöründe faaliyet gösteren dernek, vakıf, birlik ve sendika gibi kuruluşları,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sürekli Kurullar

Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu

Madde 4- Sinema filmlerinin değerlendirilmesi ve sınıflandırılması, Bakanlık bünyesinde oluşturulan Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulunca yapılır.

Kurul; Bakanlık ile İçişleri ve Millî Eğitim bakanlıklarından birer üye, ilgili alan meslek birliklerince önerilecek uzman kişiler arasından Bakanlıkça seçilecek üç üye ile Bakanlık tarafından belirlenecek, alanında doktora derecesi bulunan bir sosyolog, bir psikolog ve bir çocuk gelişimi uzmanı olmak üzere toplam dokuz üyeden oluşur. Kurul, en az altı üyenin katılımıyla toplanır ve beş üyenin aynı yöndeki oyuyla karar alır.

Değerlendirilmesi ve sınıflandırılması yapılan filmin yapımcısı istediği takdirde Kurula gözlemci olarak katılabilir.

Kurul, ön değerlendirme ve sınıflandırma yapılması amacıyla alt kurullar oluşturarak çalışabilir. Alt kurul, Bakanlık temsilcisi, meslek birliklerince önerilenler arasından Bakanlıkça seçilecek sektörden bir temsilci ile bir psikolog olmak üzere üç kişiden oluşur. Alt kurul, yapılan ön değerlendirme ve sınıflandırma sonucunda, gerekli görülen hallerde veya filme ilişkin öngörülen kısıtlayıcı tedbire yapımcının muvafakat etmemesi halinde, filmi bir kez daha değerlendirilmek ve karara bağlanmak üzere Değerlendirme ve Sınıflandırma Kuruluna gönderir.

Bakanlık, insan onurunun, kamu düzeninin, genel ahlakın, çocukların ve gençlerin ruh sağlığının korunması amacıyla; şiddet, pornografi ve insan onuruyla bağdaşmayan görüntü ve etkiler içeren filmleri yeniden değerlendirilmek üzere Değerlendirme ve Sınıflandırma Kuruluna sevk edebilir.

Kurul üyelerine yılda oniki toplantıdan fazla olmamak üzere her toplantı için (3000), alt kurulda görev yapan üyelere ise ayda yirmi toplantıdan fazla olmamak üzere her toplantı günü için (1000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

Değerlendirme ve sınıflandırma işlemleri ile kurullara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Danışma Kurulu

Madde 5- Sinema sanatına ilişkin temel yaklaşımların, sektörel eğilim ve yönelimlerin araştırılması ve etkin bir iletişim kurulması amacıyla, Bakanlık bünyesinde bir Danışma Kurulu oluşturulur. Kurul yılda bir kez toplanır ve tavsiye niteliğinde kararlar alır.

Kurul; ilgili alan meslek birlikleri, sektörel sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile üniversitelerin ilgili bölümlerinde görevli öğretim elemanlarından oluşur. Kurulun sekreterlik hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür.

Kurulun oluşumu ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Destekleme Kurulu

Madde 6- Destekleme başvurusunda bulunulan projeleri değerlendirmek ve desteklenecek olanları belirlemek üzere, Bakanlık bünyesinde Destekleme Kurulu oluşturulur. Kurul, Bakanlık temsilcisi ile ilgili alan meslek birliklerinin üyeleri arasından seçtiği birer üye ve sinema ile ilişkili alanlarda temayüz etmiş uzman kişilerden Bakanlıkça belirlenecek üç üyeden oluşur. Bakanlık gerekli gördüğü takdirde kendi belirlediği üyeleri değiştirebilir veya meslek birliklerinden, seçtikleri üyelerin değiştirilmesini isteyebilir. Kurul üye sayısı onbeş kişiyi geçemez. Kurulun oluşturulmasında üye bildirimini açısından ortaya çıkan eksiklikler Bakanlıkça giderilir. Kurul üyelerinin görev süresi iki yıldır. Bakanlık temsilcisi dışındaki üyeler iki dönem üst üste seçilemezler.

Bakanlık temsilcisi Kurulun başkanıdır. Kurul, üye tam sayısının en az üçte ikisi ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verir. Kurulun iki defa üst üste toplanamadığı veya karar veremediği durumlarda Bakanlık re'sen karar verir. Kurul kararları Bakan onayı ile yürürlük kazanır. Onaylanmayan kararlar otuz gün içinde yazılı gerekçesi ile birlikte yeniden gözden geçirilmek üzere Kurula iade edilir. Kurulun son kararı Bakan onayına tekrar sunulur, bu durumda da onaylanmayan kararlar geçersiz sayılır.

Kurulun sekreterlik hizmetleri Bakanlık tarafından yürütülür. Bu çerçevede Bakanlık, destekleme başvurusunda bulunan projelere ilişkin ön incelemeleri yapmak üzere Bakanlık içerisinde yeterli sayıda raportör görevlendirir.

Kurul üyelerine, yılda on toplantıdan fazla olmamak üzere her toplantı için (3000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden toplantı ücreti ödenir.

Destekleme Kurulunun oluşumu ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değerlendirme ve Sınıflandırma ile Destekleme

Değerlendirme ve sınıflandırma

Madde 7- Ülke içinde üretilen veya ithal edilen sinema filmlerinin, ticarî dolaşıma ve gösterime sunulmasından önce kayıt ve tescile de esas teşkil edecek şekilde değerlendirilmesi ve sınıflandırılması yapılır. Değerlendirme ve sınıflandırma sonucunda uygun bulunmayan filmler, ticarî dolaşıma ve gösterime sunulamaz. Değerlendirme ve sınıflandırma sonrası uygun bulunan veya istenilen gerekli düzeltmeleri yapılan filmler kayıt ve tescil edilir ve bu filmleri içeren taşıyıcı materyaller bandrollenir.

Filmlerin, değerlendirme ve sınıflandırma sonucunu gösterir işaret veya ibareleri taşıması zorunlu tutulduğu takdirde, bu işaret veya ibarelerin her türlü tanıtım ve gösterim alanında ve taşıyıcı materyal üzerinde kullanılması zorunludur.

Değerlendirme ve sınıflandırma sonuçları ile gerekli görülen işaret veya ibarelere ilişkin bilgiler, kayıt ve tescil belgesi ve malî hakları kullanma yetkilerinin belirtildiği diğer belgelere de işlenir.

Destekleme

Madde 8- Destekleme Kurulunca başvurusu uygun bulunan sinema filmleri, 3 üncü maddenin (g) bendinde belirtilen destekleme alanlarından, bu maddede belirtilen usul ve esaslara göre yararlandırılır.

Destekleme Kurulu, Bakanlıkça her yıl sinema filmlerinin desteklenmesi amacıyla ayrılan kaynakların hangi destekleme biçimlerinde ve hangi oran ve limitler içerisinde kullanılacağına ilişkin ilke kararları alır ve bu kararları Bakanlık ve ilgili diğer taraflara bildirir.

Destekleme;

a) Proje desteği: Araştırma, geliştirme, senaryo ve diyalog yazımı, çeviri, tasarım ve benzerleri gibi yapım öncesi aşamaların desteklenmesi amacıyla doğrudan ve geri ödemesiz,

b) Yapım desteği: Sinema filminin yapım öncesi hazırlık aşamasından, gösteriminin yapılabileceği hale getirilmesine kadar geçen tüm yapım aşamalarının desteklenmesi amacıyla doğrudan veya dolaylı geri ödemeli,

c) Yapım sonrası desteği: Sinema filminin izleyiciye ulaştırılabilmesi amacıyla tanıtım, dağıtım ve gösterim aşamalarının desteklenmesine yönelik doğrudan veya dolaylı geri ödemeli veya geri ödemesiz,

Olarak yapılır.

Destekleme, ödemesi Bakanlıkça sağlanan doğrudan destek şeklinde olabileceği gibi, banka ve finans kuruluşlarından sağlanan kredilerin anaparası dışında kalan olağan ödemelerinin Bakanlıkça karşılanması biçiminde dolaylı destekleme şeklinde de olabilir.

Yapım destekleri ancak geri ödemeli olarak sağlanır. Kurgu filmler için bu destek, yönetmen ve yapımcının ortak başvurusunun bulunması, yapımın sinema versiyonunun üretilerek yapılması ve sinema salonu gösteriminin önce yapılması koşullarına bağlıdır. Ancak, belgesel, canlandırma ve kısa filmler için bu koşullar aranmaz ve bu filmlere geri ödemesiz destek sağlanabilir.

Geri ödemeli yapım desteği olarak sağlanan destekler, yapım maliyeti karşılandıktan sonra elde edilen gelirlerden Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, yapımcı tarafından geri ödenir. **(Ek cümleler:28/12/2006-5571/25 md.)** Yapımın gösterime girdiği yılı takip eden takvim yılı sonu itibarıyla, yapımdan elde edilen toplam hasıllattan, bu yapım için yapılan giderler düşüldükten sonra kalan net tutardan, toplam proje giderlerine yapılan destek oranında ve bu desteği geçmeyecek miktarda geri ödeme yapılır. Yapımın gösterime girmemesi veya tarihinin tespit edilememesi halinde, en geç desteğin yapıldığı yılı takip eden takvim yılı sonu itibarıyla gösterime girmiş sayılır.Filmin, yapım giderlerini karşılayacak miktarda gelir elde edememesi halinde geri ödemeli destekler geri ödemesiz sayılır. Ancak, Destekleme Kurulunca belirlenen uluslararası festivallere davet edilen veya bunlardan birinde ödül kazanan filmler hariç olmak üzere, geri ödemesi tamamlanamayan filmlerin yapımcısı üç yıl süreyle bu Kanunda yer alan desteklerden faydalanamaz. Geri ödemesiz sayılan miktarın yapımcı tarafından yasal faizi ile birlikte Bakanlığa geri ödenmesi halinde, yapımcı, desteklerden faydalanmak üzere tekrar başvuruda bulunabilir. ⁽¹⁾

Geri ödemesini tamamlayan filmin yapımcısına, sonraki başvurusunun kabul edilmesi halinde, Destekleme Kurulunca verilmesi kararlaştırılan destek miktarı Bakanlıkça % 50'sine kadar artırılabilir.

Destekleme Kurulunca kararlaştırılan destek miktarı, toplam proje giderlerinin % 50'sini aşamaz. Kurul, senaryo yazım projelerinde proje giderlerinin tamamının desteklenmesine de karar verebilir. ⁽¹⁾

(1) 28/12/2006 tarihli ve 5571 sayılı Kanununun 25 inci maddesiyle altıncı fıkranın birinci cümlesinden sonra gelmek üzere "Yapımın gösterime girdiği yılı takip eden takvim yılı sonu itibarıyla, yapımdan elde edilen toplam hasıllattan, bu yapım için yapılan giderler düşüldükten sonra kalan net tutardan, toplam proje giderlerine yapılan destek oranında ve bu desteği geçmeyecek miktarda geri ödeme yapılır. Yapımın gösterime girmemesi veya tarihinin tespit edilememesi halinde, en geç desteğin yapıldığı yılı takip eden takvim yılı sonu itibarıyla gösterime girmiş sayılır." cümleleri eklenmiş, aynı fıkranın üçüncü cümlesinde yer alan "yönetmeni üç yıl süreyle, yapımcısı ise bir daha," ibaresi "yapımcısı üç yıl süreyle" olarak değiştirilmiş ve sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "yapım ve yapım sonrası destekler için toplam giderlerinin % 30'unu, proje destekleri için" ibaresi madde metninden çıkartılmıştır.

Bakanlık, gerekli gördüğü takdirde desteklenen projelere ilişkin yeminli mali müşavir raporu ile diğer tüm bilgi ve belgeleri proje sahiplerinden isteyebilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Tanıtıcı faaliyetlerin desteklenmesi

Madde 9- Bakanlık; uluslararası alanda ülke tanıtımına yönelik özel nitelikteki proje ve yapımlar ile ulusal ve uluslararası film festivallerini, film hafta ve günlerini, sinema alanına ilişkin kültürel ve sosyal amaçlı etkinlikleri ve sinema sektörü çalışanlarını, 8 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca Destekleme Kuruluna bildirilen meblağ dışındaki kaynaklardan doğrudan destekleyebilir. Bakanlık döner sermaye bütçesi ile Bakanlık bütçesinde yer alan diğer ödenekler de bu amaçla kullanılabilir.

Arşiv ve belgeleme

Madde 10- Sinema envanteri oluşturulmasını teminen, sinema filmlerinin yanı sıra gerekli görülen bilgi ve belgelerin Bakanlığa verilmesi zorunludur.

Bakanlık, sinema alanında çeşitli araştırma, geliştirme ve yayın faaliyetlerinde bulunmak, sektörel bilgilere ilişkin belgeleme hizmetleri sunmak ve bilgilendirme ve bilinçlendirmeye yönelik organizasyonlar düzenlemek amacıyla bir arşiv ve belgeleme birimi oluşturabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gelirler ve Kullanımı

Gelirler ve kullanımı

Madde 11- Bu Kanunun amacı doğrultusunda kullanılmak üzere;

- a) Bandrol ücretleri,
- b) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 21 inci maddesinin (1) numaralı bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentleri uyarınca ayrılan paylar,
- c) Geri ödemeler,
- d) Bu Kanun kapsamında Bakanlıkça gerçekleştirilecek iş ve işlemlerden alınacak ücretler,

Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Bakanlık bütçesine her yıl bir önceki yıl bütçeye gelir kaydedilen bu tutardan az olmamak üzere yeni açılacak tertiplere ayrıca ödenek konur. Bu ödenekten kullanılmayan tutarlar, ertesi yıl Bakanlık bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

(Ek fıkra:28/12/2006-5571/26 md.) Kültür ve Turizm Bakanlığı, film yapım destekleri için yılı ödeneğinin % 50'sini geçmemek ve Maliye Bakanlığının uygun görüşünü almak kaydıyla gelecek yıllara sari taahhüt ve sözleşmeler yapmaya yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Müeyyideler

Geri ödeme

Madde 12- Desteklenen yapım projelerinin gerçekleştirilmesinden sonra meydana getirilen filmlerde değerlendirme ve sınıflandırma sonucu uyarı niteliğindeki işaret ve ibare kullanılmasının zorunlu tutulması halinde bu projelere sağlanan destek geri alınır.

Birinci fıkrada bahsi geçen hallerde veya destek sağlanan projelerin geçerli bir sebep olmaksızın; süresinde gerçekleştirilmemesi veya geri ödemelerin yapılmaması halinde, sağlanan destekler ve alacaklar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

İşaret ve ibarelerin kullanılmasında

Madde 13- Değerlendirme ve sınıflandırma sonucu zorunlu tutulan işaret ve ibarelerin kullanılmasında halinde, Bakanlığın talebi veya üçüncü kişilerin ihbarı üzerine mülki idare amirlerince filmlerin gösterim ve dağıtımını durdurulur.

(Değişik ikinci fıkrâ: 23/1/2008 – 5728/555 md.) Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak;

a) Zorunlu tutulduğu hâlde gerekli işaret ve ibareleri taşımayan filmlerin dağıtım ve gösterimini yapanlara onbin Türk Lirası,

b) Zorunlu tutulduğu hâlde gerekli işaret ve ibareleri kullanmayan filmlerin yapımcılarına ellibin Türk Lirası,

c) Üzerindeki işaret ve ibarelere rağmen, bu işaret ve ibarelere uyulmaksızın dağıtım ve gösterim yapanlara ellibin Türk Lirası,

idarî para cezası verilir.

(Değişik üçüncü fıkrâ: 23/1/2008 – 5728/555 md.) Bu maddede öngörülen idarî para cezaları mahallî mülki amir tarafından verilir. İdarî para cezasının ödenmiş olması, yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yapım ve ithalat

Madde 14- Sinema filmlerinin yapımı veya ithalatı ile toptan dağıtımını yapacak gerçek ve tüzel kişiler, Bakanlıktan faaliyet alanlarını gösterir bir belge alırlar.

Sinema filmi yapıcılığı ve amatör çalışmalar ile Türkiye'de ticarî amaçla ya da Bakanlığın görev alanına giren konularda bilimsel araştırma veya inceleme amacıyla film çekmek isteyen yabancı gerçek ve tüzel kişiler veya bunlar adına faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin tabi olacağı esaslar ile ortak yapım esasları, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yapımcı belgeleri ve diğer belgeler

Madde 15- Sinema ve müzik eseri yapımcılarına verilecek yapımcı belgeleri ile kayıt ve tescil ve bandrol işlemlerine esas teşkil eden diğer belgeler, 5846 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi hükümlerine göre verilir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 16- 23.1.1986 tarihli ve 3257 sayılı Sinema, Video ve Müzik Eserleri Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- Bu Kanunda öngörülen sürekli kurullar Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde oluşturulur.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 3257 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince kurulmuş Denetleme Kurulu ve alt komisyonlar, bu Kanun gereğince Değerlendirme ve Sınıflandırma Kurulu ve bu Kurula bağlı alt kurullar oluşturuluncaya kadar, bu Kanuna göre değerlendirme ve sınıflandırma yapılmasına yönelik işlemleri yürütürler.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, sinema ve müzik eserlerine ilişkin verilmiş yapımcı, kayıt ve tescil, eser işletme ve bandrol belgeleri bu Kanun yürürlüğe girdikten sonra da geçerliliklerini muhafaza ederler.

Geçici Madde 3- Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 3257 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

Madde 17- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 18- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5224 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanun	5224 Sayılı Kanunun Değiştirilen maddeleri	Yürürlüğe giriş tarihi
5571	8, 11	13/1/2007
5728	13	8/2/2008

